

MARTÍ LÓPEZ

Lletres d'altura: tres senyores i un senyor

Maria Mercè
Roca

La majoria d'escriptors, un cop han escrit l'obra respiren fonts, intenten oblidar el com l'han escrita i es limiten a presentar-la en societat a través dels mitjans. Com una mare que no explica com ha fet el seu nen, sinó que es limita a ensenyar-lo a familiars i amics. Doncs aquesta manera de fer de quedar-se tan sols amb ensenyar-lo als altres és el que intenta trencar la Tardor Literària, en unes xerrades en les quals l'autor convidat es veu obligat a defensar fins l'últim detall de les accions, les paraules i els sentiments que ha abocat sobre uns papers que han acabat convertint-se en una obra literària. És un autèntic combat cos a cos entre el fidel lector i l'escriptor, on tothom en surt ben parat i la sala descobreix algunes interioritats de l'autor que d'una altra manera seria impossible saber. Enguany, la segona Tardor Literària, sota el nom de "Novel·lar passions" va portar a Argentona alguns dels autors més venuts de Catalunya i amb més premis al sarró: Maria de

la Pau Janer, Isabel-Clara Simó, Vicenç Villatoro i Maria Mercè Roca. Uns premis que davant el públic argentoní perden tot el seu potencial.

Mentre ho explicava estava vermell d'excitació i els ulls li brillaven amb malícia. Jo, en canvi, estimo les nenes. M'agrada tocar-les i acariciar-les; sí, m'exciten, sí, però el plaer que sento és un plaer molt tendre, amorós, delicat. Aquestes són les ganivetades revestides de paraules d'en Narcís el pedòfil protagonista de *Delictes d'amor*, l'obra de Maria Mercè Roca amb què s'obria la Tardor Literària el 17 d'octubre. Comencem forts.

Una cinquantena de persones, de totes les edats, majoria de dones, i per sobre de tot, enamorats de les lletres, es reuneixen al Saló de Pedra per posar a prova l'escriptora gironina. Se la veu tímida, o potser són petites espurnes de por. Defensar una novel·la així no és cap tasca fàcil. En pocs minuts Roca es troba amb un vendaval de preguntes i comentaris sobre el llibre. Són molts qui expliquen que

els ha costat llegir la novel·la perquè s'han hagut d'empassar d'un sol glop la duresa del que narra, però l'autora no s'inquieta: "jo em pregunto què és la literatura sinó que una sensació forta que et transmet alguna cosa. Aquesta implicació amb la novel·la és el que et fa que t'hagis d'aturar i respirar. A molts potser us ha costat acabar de llegir-la, però és que jo també tenia ganes d'acabar de d'escriure-la", més clar impossible. "No volia caure en la moralitat, ni justificar si el protagonista era bo o dolent", continua explicant ella, abans que una senyora li preguntés: "Per què escrius un llibre sobre

CENTRE ÒPTIC
ARGENTONA

Carrer Gran, 108
Tel. 93 797 16 50
ARGENTONA

MARIA assessora tècnico-fiscal
assegurances - gestions

C/ Les Parres, 6-8 - Tel. i Fax 93 797 02 06
ARGENTONA

aquest tema?" Però la gironina se'n surt amb elegància: "No crec que els escriptors ens haguem de justificar sobre el que escrivim. Es pot escriure de tot, sense limitar-nos. Després de guanyar el premi Ramon Llull no em vaig sentir recolzada per l'editorial. És la novel·la que més he hagut de defensar", queda clar. Tot seguit s'acomiada dels argentonins agraint que hagin tingut la paciència de llegir el seu llibre. Gràcies a tu per haver resistit tal assatjament.

L'Iris para taula per sopar. Hi posa dos plats, coberts per a dos, dos gots. Quan porta la plata de menjar i s'entaula, mira la cadira buida que hi ha al seu costat i diu:

-Mira, pare, t'he fet escudella, oi que estàs content?

La propera que haurà de passar la prova davant els seus lectors és Isabel-Clara Simó amb *L'home que volava en el trapezi*. El dia 27 d'octubre, vora de dos quarts de nou del vespre, el Saló de Pedra fa goig amb una sala pràcticament plena. Tots impacients davant la tardança de l'escriptora valenciana, tot un referent literari que dorm a diari a les estanteries o tauletes de nits de molts catalans i també de molts argentonins. Finalment, apareix, culpant el trànsit del seu retard. No passa res, ara concentrat en la teva novel·la, que ja et preguntarem, ja. Davant la primera pregunta sobre la construcció

d'uns protagonistes tan estranys Isabel-Clara Simó reconeix mostrar-se impressionada per la bellesa de la sala i confessa que té una mica de por perquè l'acte li sembla com un examen. No pateixis Isabel que no et farem res de dolent. ("Em senti bé a darrera?" pregunta abans de reconèixer que té bona veu perquè s'ha dedicat durant molts anys a l'ensenyament.)

No calen moltes preguntes, ella va explicant: "És la història de l'antiheroi que a mi m'agrada tant. És una història molt literària, amb una història de dos perdedors". I fins i tot deixa anar algunes confessions: "Els escriptors som gent molt pesada, que estem pensant tot el dia literàriament, a tot el que fem hi trobem alguna cosa per escriure. Tot el dia amb les nostres cabòries". Isabel-Clara Simó és una marassa, xerra pels descosits i arrenca constantment les rialles del públic. L'escriptora d'Alcoi acaba impartint una classe magistral de literatura i de com funciona això dels escriptors. Ens desvela secrets: com escriu les novel·les, des que pensa el tema central; com pensa els personatges que portaran a coll i be la història, com construeix les parets i com acaba bastint la casa. També ens explica la importància de la reescriptura i la fase d'investigació que comporten les novel·les.

Una dona li diu que no li ha agradat el final i que s'havia que-

dat amb les ganes de saber on arribava la història d'amor. I ella respon sense sentir-se ofesa: "M'agrada que el lector em digui si l'hi ha agradat o no, perquè són els lectors qui ajuden a construir una novel·la". Prova superada amb desèiximent de veterana.

No li agradava aquesta ciutat. No li agradava aquesta feina. Potser no li agradava aquesta feina en aquesta ciutat. El comissari se sabia eixut, callat, estrany. La ciutat era també eixuta, callada i estranya, però d'una altra manera.

En una Terrassa de postguerra, carrers farcits de fum de fàbriques infectes, sirenes i formigó se situa la novel·la *En la ciutat del fum*, del terrassenc Vicenç Villatoro, únic home convidat a la Tardor Literària. Ens ve a parlar d'en Ramon Cardona, un vocalista que canta tangos i boleros als envelats i les festes majors que després de vint anys torna a la seva ciutat natal on es troba diverses sorpreses indesitjables. És un 14 de novembre, dia plujós. La gent va arribant al saló de plens esglauonadament i busca un lloc on deixar el paraigua i l'abric moll. Hi ha una trentena llarga de persones

"Jo em pregunto què és la literatura sinó que una sensació forta que et transmet alguna cosa. Aquesta implicació amb la novel·la és el que et fa que t'hagis d'aturar i respirar", diu Maria Mercè Roca

web: <http://go.fast.to/bacalla>
e-mail: blancacoll@yahoo.com

Pça Vendre P-4 ARGENTONA Tel: 93 756 00 02
Mercat Cerdanyola P-27 MATARÓ Tel: 607 62 22 75
Part.: Sant Narcís, 10 ARGENTONA Tel: 93 797 11 30

**b
l
a
n
c
a**

- Bacallà
- Olives
- Embotits
- Formatges
- Conserves
- Llegums
- Fruits secs

Forn de Pa
Pastisseria

Tel. 93 797 02 04

08310 ARGENTONA

D'ESTUDIS
ARGENTONINSIsabel-Clara
Simó

que han fet balança i han vist que l'amor per la literatura pesava més que la pluja. Només falta l'autor. Una altra vegada el trànsit. Barcelona, ai!

Arriba Villatoro i el públic comença a clivellar-lo de preguntes, sobretot un lector que troba que el llibre té diverses incoherències. L'escriptor, amb elegància, es justifica i dona tota la llibertat al lector per pensar el que vulgui de la seva novel·la, tot i que ell ho pugui veure diferent. Però no tot són atacs frontals, ja que hi ha algú que li confessa que s'ha vist traslladat dins la ciutat industrial gràcies a la descripció de Villatoro. I ell, content, comença a explicar els records que té de la seva ciutat natal i les ganes que tenia de situar-hi una novel·la. També supera la prova.

N'Albert voldria despertar el fill perquè pogués veure l'anunci d'un

circ que no tendran ocasió de compartir. Li hauria agradat ser-hi quan era hora.

L'encarregada de tancar el cicle "Novel·lar passions" és Maria de la Pau Janer que ve de quedar finalista del Premi Planeta. A Argentona vol defensar *Ets la meva vida, ets la meva mort*, la història d'un home que viatja amb taxi i el seu fill en braços cap a Madrid. 28 de novembre. Ves per on, la mallorquina arriba puntual i és ella i Llorenç Soldevila, presentador de l'acte, que s'han d'esperar perquè arribi la gent. Unes 30 o 40 persones assisteixen a l'acte. Sembla que el Premi Planeta i el sortir a la tele no arrossega tanta gent com podria semblar. (S'ha de dir, però que el dia que la Maria de la Pau havia de venir, el 7 de novembre, es va presentar molta gent del poble i de fora que no s'havia assabentat del canvi de data.)

I com que això del Planeta aquí a Argentona no significa gaire res, algú li comenta que té la sen-

sació que en aquesta novel·la es diu molta cosa sense explicar res. I ella respon: "a mi m'agrada molt jugar amb l'estructura de la novel·la, jugar amb el lector. Uso tàctiques cinematogràfiques a vegades. Potser és la novel·la més i més difícil que he escrit". Doncs ho sento però no te'n deixarem passar ni una. I l'interrogatori argentoní continua: "Jo m'he trobat situacions no creïbles com anar a Madrid amb taxi per carreteres secundàries" li etziba una lectora, "però és que és la realitat. Això està basat en un viatge real que m'havien explicat", contesta ella. Un home li recrimina el fet de jugar massa amb les narracions paral·leles, però ella repeteix que li agrada jugar amb els personatges i l'estructura. A veure si marxarà... Però també té alguns elogis, com algú que li recorda una frase del llibre: "En Manel era fill de la tardor". "Perquè no et fas poeta?". Ella somriu i clou una tardor d'alta literatura.

Anna Alsina
Gestió Immobiliària

C/ Dr. Samsó, 1 baixos - 08310 ARGENTONA
Tel./Fax 93 756 06 58 - Mòbil 616 35 93 54
E-mail: aalsina@cca.ictnet.es

API
Col. 2168

Carrer Gran, 18
Tel.: 93 797 06 16
08310 Argentona

llibreria
papereria
premsa
revistes
fotografia
joguineria
i regals

Plaça Nova
Tel. 609 02 31 51
ARGENTONA

Mossèn Cinto Verdaguer
cant. Dr. Samsó
Tel.: 93 797 12 49

Plaça de Vendre,
parada 3
Tel.: 93 797 03 62